

Manuál pro občany: Práva a povinnosti za nouzového stavu

7. 4. 2020

Vláda vyhlásila pro území České republiky nouzový stav z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru (označovaný jako SARS CoV-2), který byl přidán na seznam nakažlivých onemocnění a jeho úmyslné šíření bude nově trestným činem. Předkládáme přehled toho, jak jednat a co je povoleno v rámci nouzového stavu dle platných mimořádných opatření.

Pobyt a pohyb za nouzového stavu

Pro všechny osoby platí omezený volný pohyb na území celé České republiky.

Co mohou?

- Jezdit do práce či cestovat z důvodů svého podnikání pouze na území České republiky. (výjimky viz 2. kapitola *Cestování do zahraničí*)
- Chodit obstarávat základní věci, jako jsou potraviny, léky, zdravotnické potřeby atd., jak pro sebe, zvířata, tak i příbuzní či osoby blízké.
- Cestovat v rámci dobrovolnictví, sousedské výpomoci či jiného zajištění potřeb a služeb.
- Cestovat do zdravotních nebo sociálních zařízení, tak stejně jako do těchto zařízení doprovázet příbuzné a osoby blízké.
- Je možné cestovat na území České republiky za účelem vyřízení nezbytných úředních záležitostí nebo z tohoto důvodu doprovázet příbuzné či osoby blízké.
- Je možné se pohybovat v přírodě a parcích – avšak je nutné uvědomit si, že pohyb na veřejně dostupných místech je omezen pouze na **nezbytně nutnou dobu** – navíc vyjma rodiny, je možné takto venku pobývat pouze nejvýše v počtu **dvou osob**.
- Můžu se účastnit pohřbů.
- V případě, že jsem řidičem motorového vozidla a jsem v tomto vozidle **sám nemusím** mít ochranný prostředek dýchacích cest.
- Mohu vykonávat sportovní činnost na **venkovních** sportovištích, v parcích, v přírodě a na jiných veřejně přístupných místech za splnění těchto podmínek:
 - nošení ochranných prostředků dýchacích cest (nos, ústa), které brání šíření kapének, a to s výjimkou venkovních sportovišť, kdy jsou sportující osoby,

popř. skupina společně sportujících osob, odděleny od jiných osob fyzickou překážkou (např. stěna nebo plot) nebo vzdáleností **nejméně 2 metry**,

- o společně sportují jen **dvě osoby**, s výjimkou členů domácnosti, popřípadě při sportování od jiných osob zachovávají **odstup nejméně 2 metry**,
- o nejsou využívány související vnitřní prostory sportoviště, zejména společné šatny, umývárny, sprchy a podobná zařízení, ve kterých by nebyly plněny shora uvedené podmínky, včetně cesty za účelem tohoto sportování.

Co musím?

- Musím se snažit omezit svůj pohyb na veřejnosti na minimum.
- Musím omezit kontakt s ostatními lidmi na nezbytnou míru.
- Omezit svůj pobyt na veřejně dostupných místech maximálně na **dvě osoby s výjimkou členů domácnosti**, výkonu povolání, podnikání nebo obdobné činnosti, účasti na pohřbu.
- Musím zachovávat odstup **dva metry** při kontaktu s ostatními osobami, je-li to možné.
- Musím mít při každém pohybu a pobytu na veřejně dostupných místech mimo bydliště ochranný prostředek dýchacích cest – tzn. **zakrytá ústa a nos** – k tomu mohu využít respirátor, roušku, ústenku, šátek či jiný prostředek, který brání šíření kapénkové infekce. **Vyjma dětí do dvou let.**

Cestování do zahraničí za nouzového stavu

Co je zakázáno?

- Občané a cizinci s trvalým pobytem nebo přechodným pobytem nad 90 dnů **nesmí vycestovat** z České republiky s výjimkou osob, kterým byla udělena výjimka.
- Zákaz vstupu na území České republiky pro všechny cizince, to neplatí:
 - o pro cizince pobývající s přechodným pobytem nad 90 dnů nebo trvalým pobytem na území České republiky, rodinné příslušníky – manžele a nezletilé děti – občanů Evropské unie a občanů České republiky, kteří jsou oprávněni vstoupit na území České republiky,
 - o pro občany Evropské unie a cizince s povoleným pobytem v Evropské unii, kteří tranzitují přes Českou republiku za účelem cesty domů a mají k tomuto účelu vystavenou nótu zastupitelského úřadu (průjezd a repatriace),
 - o je-li vstup těchto cizinců v zájmu České republiky,
 - o pro přeshraniční pracovníky, kteří za účelem výkonu práce v České republice pravidelně oprávněně překračují státní hranici s Českou republikou ze sousedního státu,
 - o pro pracovníky mezinárodní dopravy,
 - o pro pracovníky servisu kritické infrastruktury,
 - o pro diplomaty a úředníky mezinárodních organizací,
 - o v naléhavých mimořádných situacích,
- Byl zastaven příjem žádostí o víza, krátkodobá víza či přechodné a trvalé pobyty či žádosti o oprávnění k pobytu nad 90 dnů.
- Jsem-li přeshraničním pracovníkem (tzv. pendler) **musím respektovat** přísnější požadavky na minimalizaci společenského kontaktu:

- a) **nesmím** vykonávat cestu za rodinou či osobou blízkou
- b) **nesmím** zajišťovat potřeby a služby pro jinou osobu
- c) **nesmím** vykonávat cestu za neodkladnými úředními záležitostmi
- d) **nesmím** pobývat v přírodě a parcích

Co je dovoleno?

- Tzv. pendleři mohou překročit hranice České republiky za podmínek stanovených na [webových stránkách Ministerstva vnitra](#).
- Řidičům nákladních vozidel a autobusů nákladních vozidel a autobusů, posádkám dopravních letadel, strojvedoucím, posádkám vlakových čet a vozmistrům, lodním kapitánům a členům posádek plavidel a posádkám vozů správce komunikace, kteří přes riziková území tranzitují nebo zajišťují přepravu, pro které platí výjimka z nařízení o povinné karanténě **se doporučuje chovat se v rizikových oblastech s maximální obezřetností** a na minimum omezit kontakt s místním personálem.
- Občané České republiky se mohou vrátit ze zemí, které přijaly mimořádná opatření k zabránění šíření koronaviru nebo odkud byly omezeny či zrušeny komerční spoje hromadné dopravy, repatriací na kterou vláda uvolnila 111 milionů korun z vládní rozpočtové rezervy na zajištění jejich návratu. – Překročit hranice s Německem či Rakouskem je dovoleno pouze na [12 vybraných hraničních přechodech](#) a na letištích v Praze-Ruzyni a Praze-Kbelích. Na hranicích byla až do odvolání znovuzavedena vnitřní ochrana hranic s Německem a Rakouskem a vzdušná vnitřní hranice a hranice se Slovenskem a Polskem si obě země chrání z vlastní iniciativy.
- **Povolení k zaměstnání podle zákona o zaměstnanosti a krátkodobého schengenského víza za účelem zaměstnání**, které byly vydány přede dnem vyhlášení tohoto opatření a jejichž platnost uplyne maximálně 60 dnů ode dne skončení nouzového stavu, **se prodlužuje** tak, že skončí uplynutím doby 60 dnů ode dne skončení nouzového stavu. A to za podmínky, že cizinec má platný pracovněprávní vztah se zaměstnavatelem v ČR. Platnost povolení k zaměstnání a povolení a víz k pobytu vydaných do dne vyhlášení opatření osobám v pracovněprávním vztahu k zaměstnavatelům, kteří poskytují služby na základě dohody nebo na základě jiné smlouvy, **se prodlužuje na dobu do 60 dnů po skončení**.

Co musím?

- Jsem-li přeshraničním pracovníkem (tzv. pendler) s přiznanou výjimkou **musím strpět** při přechodu státních hranic provedení kontroly příznaků infekčního onemocnění.
- Jsem-li přeshraničním pracovníkem (tzv. pendler) s přiznanou výjimkou **musí absolvovat nařízenou karanténu v délce 14 dní**, doklad o jejím absolvování vystaví ošetřující lékař a při zahájení nového turnusu ho musí předložit policii.
- Všichni občané České republiky, cizinci s trvalým pobytem nebo přechodným pobytem nad 90 dnů na území České republiky, kteří se vracejí ze zahraničí, **z jakékoliv země**, mají povinnost tuto skutečnost oznámit, a to telefonicky nebo jiným vzdáleným přístupem, svému praktickému lékaři nebo lékaři pro děti a dorost a absolvovat **14 denní domácí karanténu**.

Kulturní, sportovní a další akce

Co je zakázáno?

- Vzhledem k omezení volného pohybu osob **je zakázána přítomnost** veřejnosti v provozovnách posiloven, koupališť, soláriích, saunách a wellnes službách, hudebních a společenských klubech, zábavních zařízeních, veřejných knihovnách a galeriích, bazénech, turistických informačních centrech.
- Dále **je zakázána přítomnost** veřejnosti v provozovnách stravovacích služeb, je zakázána činnost provozoven stravovacích služeb umístěných v rámci nákupních center s prodejní plochou přesahující 5000 m².
- **Je zakázán provoz** heren, kasin, autoškol, taxislužeb s výjimkou taxislužeb rozvázející potraviny nebo osoby s oprávněním řidiče taxislužby, přítomnost v prodejních stavebnin, stavebních výrobců a hobby marketů.
- **Je zakázán prodej ubytovacích služeb**, s výjimkou osob poskytujících ubytování v ubytovnách, lázeňských zařízeních a školských ubytovacích zařízeních, tento zákaz **se nevztahuje** na prodej a poskytnutí ubytovacích služeb osobám za účelem výkonu povolání, podnikatelské nebo jiné obdobné činnosti a prodej cizincům do doby opuštění území ČR a cizincům s pracovním povolením na území ČR.
- **Je pozastavena platnost nařízení**, kterým obec vymezuje oblasti obce, ve kterých lze místní komunikace nebo jejich určené úseky užít za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy.
- Po dobu trvání nouzového stavu lze u zaměstnanců, jejichž pracovně právní vztah vznikne ode dne 16. března **nahradit čestným prohlášením** jednak **a)** zdravotní průkaz podle § 19 odst. 2 zák. č. 258/2000 Sb., ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a za **b)** posouzení zdravotní způsobilosti osoby ucházející se o zaměstnání dle zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů.
- Je dočasně pozastaven doplňkový prodej jízdních dokladů průvodčími ve vlacích Českých drah.

Maloobchod

Co je dovoleno?

Je **zakázán maloobchodní prodej a prodej služeb v provozovnách**, s výjimkou těchto prodejen (pokud uvedená služba či zboží představuje převážnou část činnosti dané provozovny):

- potravin,
- pohonných hmot,
- paliv,
- hygienického zboží, kosmetiky a jiného drogistického zboží,
- lékárny, prodejny a výdejny zdravotnických prostředků,
- malých domácích zvířat,
- krmiva a dalších potřeb pro zvířata,
- brýlí, kontaktních čoček a souvisejícího zboží,
- novin, časopisů,
- tabákových výrobků,
- služeb prádelen a čistíren,

- opravy silničních vozidel, pokud v provozovně není současně více než 30 osob,
- odtahy a odstraňování závad vozidel v provozu na pozemních komunikacích,
- prodej náhradních dílů k dopravním prostředkům a výrobním technologiím,
- provozovny umožňující vyzvednutí zboží a zásilky od třetí strany,
- prodej zahrádkářských potřeb včetně osiva a sadby,
- pokladní prodej jízdenek,
- lázeňská zařízení, pokud v nich bude poskytována pouze lázeňská služba hrazená alespoň zčásti z veřejného zdravotního pojištění,
- provozování pohřební služby,
- květinářství,
- provádění staveb a jejich odstraňování, projektovou činnost ve výstavbě, geologické práce, zeměměřičství, testování, měření a analýzu ve stavebnictví,
- prodej textilního materiálu a textilní galanterie,
- servis výpočetní a telekomunikační techniky, audio a video přijímačů, spotřební elektroniky, přístrojů a dalších výrobků pro domácnosti,
- realitní zprostředkování a činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence
- zámečnictví a servis dalších výrobků pro domácnost
- opravy, údržba a instalace strojů a zařízení pro domácnost
- provozovatelé pohřebišť, provádění balzamací a konzervací, zpopelňování lidských ostatků do uren
- myčky automobilů
- domácích potřeb, pokud lze v provozovně nakoupit ochranné prostředky dýchacích cest jako je respirátor, rouška, ústenka, šátek, šál nebo jiné prostředky, které brání šíření kapének, rukavice nebo desinfekci
- hobbymarketů, prodejen stavebnin a stavebních výrobků a železářství,
- prodej a servis jízdních kol,
- sběr a výkup surovin a kompostárny.

Zákaz maloobchodního prodeje a prodeje služeb v provozovnách se **nevztahuje na činnosti, které nejsou živností podle živnostenského zákona.**

- **Všem osobám je zakázána přítomnost v maloobchodních prodejnách potravin, hygienického zboží, kosmetiky a jiného drogistického zboží s prodejní plochou větší než 500 m² v čase mezi 8.00 hod. a 10:00 hod. s výjimkou osob starších 65 let věku a jejich nezbytného doprovodu, držitelů průkazu ZTP/P starších 50 let a jejich nezbytného doprovodu, zaměstnanců nebo osob v obdobném poměru zařízení poskytujících pečovatelskou službu a majitelů a zaměstnanců provozovatele prodejny nebo osob v obdobném poměru. Ty maloobchodní prodejny s prodejní plochou **pod 500 m² jsou povinny** seniory nad 65 let a držitele průkazu ZTP/P starších 50 let při prodeji **upřednostnit.****
- **Zakazuje se maloobchodní prodej na tržnicích a tržišťích.**

Co musím?

- Všem provozovatelům maloobchodních prodejen se doporučuje dezinfikovat nákupní košíky a vozíky po každém použití a kliky nebo madla dveří alespoň jednou za hodinu a povoluje se jim **prodej nebaleného pečiva** pouze za splnění těchto podmínek:
 - a) je zajištěno, že v místě odběru pečiva **nedochází ke shlukování osob,**
 - b) prodejní místo je vybaveno **pomůckami osobní hygieny.**

- Nařizuje se, aby podnikatelé provozující maloobchodní prodejnu potravin se samoobslužným prodejem **poskytovali bezplatně zákazníkům u každého vchodu do takové prodejny jednorázové rukavice nebo jiný obdobný ochranný prostředek na ruce** (např. mikrotenový sáček).
- Všem provozovatelům maloobchodních prodejen se nařizuje:
 - aktivně bránit tomu, aby se zákazníci zdržovali v kratších vzdálenostech, než jsou 2 m,
 - zajistit řízení front čekajících zákazníků, a to jak uvnitř, tak před provozovnou, zejména za pomoci označení prostoru pro čekání a umístění značek pro minimální rozestupy mezi zákazníky (minimální rozestupy 2 m),
 - umístit dezinfekční prostředky u často dotýkaných předmětů (především kliky, zábradlí, nákupní vozíky) tak, aby byly k dispozici pro zaměstnance i zákazníky provozoven a mohly být využívány k pravidelné dezinfekci,
 - zajistit, aby pracovníci provozoven nosili rukavice při kontaktu se zbožím a při přijímání plateb od zákazníků,
 - zajistit informování zákazníků o výše uvedených pravidlech, a to zejména prostřednictvím informačních plakátů u vstupu a v provozovně, popřípadě sdělováním pravidel reproduktory v provozovně.

Školní docházka a vzdělávací akce

Co je zakázáno?

- Zakázána je **osobní přítomnost žáků** na základním, středním a vyšším odborném vzdělávání ve školách a školských zařízeních a na hromadných formách výuky a zkoušek při studiu na vysoké škole a akcích pořádaných těmito školami.
- Zakázána je **osobní přítomnost žáků na základním uměleckém vzdělávání** v základní umělecké škole a jazykovém vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky a při akcích pořádaných těmito školami.
- Je zakázána také **osobní přítomnost osob na vzdělávání v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou** v institucích zapsaných v seznamu vzdělávacích institucí poskytujících jednoleté kurzy cizích jazyků s denní výukou.
- Zakázána je rovněž **osobní přítomnost dětí, žáků a studentů a jiných účastníků na zájmovém vzdělávání ve školských zařízeních** pro zájmové vzdělávání a na soutěžích a přehlídkách organizovaných pro děti, žáky a studenty škol a školských zařízení.

Co musím?

- Krajským hejtmanům a primátorovi hlavního města Prahy bylo nařízeno, že musí v případě potřeby zajistit školské zařízení, které bude pečovat o děti ve věku od 3 do 10 let, jejichž zákonní zástupci pracují jako zaměstnanci bezpečnostních sborů, obecní policie, poskytovatelů zdravotních služeb, orgánů ochrany veřejného zdraví a příslušníci ozbrojených sil anebo pedagogickými nebo nepedagogickými pracovníky určené školy nebo školského zařízení a dále zaměstnanci obcí zařazení do obecních úřadů k výkonu sociální práce, krajů zařazení do krajských úřadů k výkonu sociální práce a poskytovatelů sociálních služeb, přičemž v každé takové skupině může být nanejvýš 15 dětí.

Co je dovoleno?

Nadále je povolena osobní přítomnost na klinické a praktické výuce a praxi vysokoškoláků

Zkoušky

Státní maturitní zkoušky se uskuteční nejdříve tři týdny po opětovném otevření škol, a to tak, že:

- a) proběhne jen didaktická část bez písemné části z českého a cizího jazyka,
- b) výsledky maturitních zkoušek se budou vyhodnocovat přímo na školách,
- c) pokud by nedošlo k otevření škol do 1 června, bylo by maturitní vysvědčení stanoveno na základě známek posledních tří vysvědčení s možností komisionálního přezkoušení.

Jednotné přijímací zkoušky na střední školy proběhnou v nezměněné formě nejdříve za dva týdny po opětovném otevření škol, uskuteční se pouze jediné kolo s možnými náhradními termíny.

[Informace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy](#)

Doprava

Co je zakázáno?

- Je zakázáno všem dopravcům v mezinárodní silniční osobní dopravě zajišťované vozidly s obsaditelností nad 9 osob přepravovat cestující přes hranice České republiky. Stejný zákaz platí i pro dopravce v mezinárodní drážní osobní dopravě a pro dopravce v přeshraniční vnitrozemské vodní osobní dopravě.
- V rámci obchodní letecké dopravy cestujících, při níž je překračována hranice České republiky, mají dopravci zakázáno využívat jiná letiště než **mezinárodní veřejné letiště Václava Havla v Praze-Ruzyni**.
- Na příhraničních úsecích dálnic D1, D2, D5, D8 a D11 je dočasně omezena doprava nákladních vozidel nad 3,5 t ve směru k hraničním přechodům, a to zákazem předjíždění pro nákladní automobily. Výjimky se týkají kamionů, které vozí např. zvířata, rychle se kazící potraviny, poštovní zásilky, léky a zdravotnický materiál.

Tato opatření neplatí pro návrat českých občanů a cizinců s trvalým nebo přechodným pobytem nad 90 dnů v České republice do České republiky, pro dopravu prázdných autobusů, prázdných vlakových souprav a prázdných plavidel bez cestujících zpět do České republiky nebo zpět mimo Českou republiku.

Co mohu a co se doporučuje?

- Až do odvolání se **ruší zákaz jízdy kamionů nad 7,5 tuny na českých silnicích a dálnicích v neděli** a ve státní svátky.
- Všem provozovatelům veřejné dopravy se doporučuje dezinfikovat místa, kterých se lidé často dotýkají (zejména kliky, madla, ovládání dveří, držadla, opěrky sedadel), přinejmenším po každé jízdě.
- Vycestovat přes hranice **mohou následující pracovníci mezinárodní dopravy**: řidiči nákladních vozidel, řidiči autobusů, posádky dopravních letadel a posádky letadel vykonávajících letecké práce, strojvedoucí, vlakové čety a vozmistry, lodní kapitány a

členové posádek nákladních plavidel, posádky vozů správce komunikace a řidiče vozidla do 9 osob, přepravující některou z výše uvedených kategorií osob, který je zaměstnancem téhož zaměstnavatele a přepravuje je na místo, kde mají zahájit výkon činnosti, nebo je přepravuje zpět, a prázdné jízdy spojené s těmito přepravami, (v případě střídání lodních kapitanů a posádek nákladních plavidel může zaměstnavatel sjednat externího řidiče vozidla do 9 osob).

[Podrobné informace Ministerstva dopravy](#)

Sociální oblast

Co je zakázáno?

- Osobám, kterým jsou poskytovány sociální služby registrovanými poskytovateli sociálních služeb se po dobu trvání nouzového stavu zakazuje vycházet mimo objekt či areál zařízení, v němž jsou tyto sociální služby.

Co musím?

- Po dobu platnosti nouzového stavu v souvislosti s výskytem epidemie koronaviru SARS CoV-2 byla **uložena pracovní povinnost** studentům v denní formě studia vyšších odborných a vysokých škol v oborech vzdělání zaměřených na sociální práci a sociální pedagogiku, sociální pedagogiku, sociální a humanitární práci, sociální práci, sociálně právní činnost, charitní a sociální činnost nebo v programu zaměřeném na sociální práci, sociální politiku, sociální pedagogiku, sociální péči, sociální patologii, právo nebo speciální pedagogiku s cílem zajistit poskytování péče v zařízeních sociálních služeb. **Konkrétní pracovní povinnost bude vláda ukládat v součinnosti s hejtmany a primátorem hlavního města Prahy.**
- Registrovaným poskytovatelům sociálních služeb podle zákona o sociálních služeb (centra denních služeb, týdenní stacionáře, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, sociálně terapeutické dílny) **musí přerušit poskytování těchto služeb po dobu trvání nouzového stavu.**
- Poskytovatelé sociálních služeb musí **přerušit poskytování sociálních služeb na základě uzavřené smlouvy s uživatelem** dle § 91 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a zároveň přerušit poskytovat služby v režimu individuálního plánování, a to po dobu trvání nouzového stavu.
- Po dobu trvání nouzového stavu všichni poskytovatelé sociálních služeb, kteří provozují **denní stacionář musí pozastavit činnost těchto zařízení.**
- Poskytovatelé sociálních služeb musí **poskytnout služby v nezbytné míře s cílem zajištění ochrany života a zdraví osob.**
- Hejtmani a primátor hlavního města Prahy musí **zajistit poskytnutí jiné vhodné sociální služby**, popřípadě poskytování jiné formy péče v nezbytně nutné míře, a to pouze v případech bezprostředního ohrožení života a zdraví uživatelů sociální služby, a to ve spolupráci s obcemi, ve kterých mají tito uživatelé skutečný pobyt.
- Hejtmani krajů a primátor hlavního města Prahy **jsou povinni vyčlenit** ve zdravotnických zařízeních, s výjimkou pracovišť akutní lůžkové péče, nebo v zařízeních pobytových sociálních služeb s odpovídajícím personálním zabezpečením na území každého kraje a hlavního města Prahy prostory s lůžkovou kapacitou

pro oddělení osob, jimž jsou poskytovány sociální služby, u kterých se prokázalo onemocnění COVID-19, alespoň v rozsahu 60 lůžek na 100 000 obyvatel kraje nebo hlavního města Prahy, a to operativně podle potřeby vyvolané aktuální epidemiologickou situací, a zajistit, aby tyto prostory byly zřetelně označeny.

- Starostové obcí musí **zajistit osobám starším 70 let pomoc** při zvládání základních životních potřeb, včetně nákupu potravin a léků.

Co se doporučuje?

- Osobám starším 70 let se doporučuje nevycházet po dobu trvání nouzového stavu mimo svá obydlí, s výjimkou návštěvy zdravotnického zařízení za účelem zajištění neodkladné zdravotní péče.
- V režimu legislativní nouze vláda připravila návrh mimořádného zákona, který po dobu trvání nouzového stavu upravuje zákon o nemocenském pojištění, a to tak, že: prodlužuje dobu vyplácení ošetrovného na dobu trvání mimořádného opatření vlády o zákazu školní docházky, mění maximální věkovou hranici pro přiznání nároku na ošetrovné tak, že se bude nově týkat dětí mladších 13 let, rozšiřuje vyplácení ošetrovného i na péči o zdravotně hendikepované osoby ve společné domácnosti, a to bez věkového omezení, pokud došlo k uzavření zařízení určeného pro péči o ně přičemž ošetrovné může být vyplaceno i zpětně.

[Informace Ministerstva práce a sociálních věcí pro poskytovatele sociálních služeb i k pracovněprávním vztahům.](#)

[Informace Ministerstva práce a sociálních věcí k poskytování sociálních služeb.](#)

Zdravotnictví

Co je zakázáno?

- **Je zakázáno všem zaměstnancům**, kteří vykonávají zdravotnické povolání podle zákona č. 95/2004 Sb., a podle zákona č. 96/2004 Sb., **čerpání dovolené po dobu nouzového stavu** s výjimkou osob, kterým byla nařízena karanténa.
- **Je zakázána distribuce léčiv** v souvislosti s epidemií koronaviru SARS-CoV-2, kterým se zakazuje u všech registrovaných léčivých přípravků, **které jsou určeny pro trh na území České republiky, jejich následný vývoz do členských států Evropské unie a vývoz do zemí mimo Evropskou unii.**
- Všem poskytovatelům zdravotních služeb lůžkové péče a všem zařízením sociálních služeb v pobytové formě a všem odlehčovacím sociálním službám v pobytové formě se nařídí **zákaz návštěv pacientů a klientů**, s výjimkou:
a) nezletilých pacientů a nezletilých uživatelů sociálních služeb,
b) pacientů a uživatelů sociálních služeb s omezenou svéprávností,
c) pacientů v hospicích a dalších pacientů a uživatelů sociálních služeb v terminálním stádiu nevléčitelného onemocnění.
- Lékařům až na výjimky a veterinárním lékařům se **zakazuje předepisovat léčivý přípravek Plaquenil**, lékárníkům se až na výjimky zakazuje tento léčivý přípravek vydávat.

Co musím?

- K zajištění poskytování zdravotních služeb poskytovateli zdravotních služeb a k zajištění činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví po dobu platnosti nouzového stavu byla **uložena pracovní povinnost** žákům a studentům pátého a šestého ročníku prezenčního studia všeobecného lékařství lékařských fakult veřejných vysokých škol a posledních ročníků denní nebo prezenční formy studijních programů či oborů vzdělání připravující na profesi všeobecné sestry, dětské sestry, zdravotnického záchranáře, asistenta ochrany a podpory veřejného zdraví a praktické sestry.
- Poskytovatelé akutní lůžkové péče musí **omezit plánované operační výkony** na ty výkony, které nesnesou odkladu, aby maximum kapacit měli vyčleněno pro případné pacienty s nemocí COVID-19.
- Všechna zařízení akutní lůžkové péče v České republice mají povinnost **vyčlenit kapacitu lůžek pro pacienty s nemocí COVID-19** včetně zabezpečení nezbytného personálu a zajištění odpovídajících bezpečnostních podmínek.
- Všichni lékaři, zubní lékaři a farmaceuti a všichni zaměstnanci spadající pod zákon o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících mají povinnost v případě, že zjistí, že **byli v přímém kontaktu s osobou, u které bylo potvrzeno onemocnění COVID-19.**
- Všichni poskytovatelé akutní lůžkové péče musí:
 - a) vyčlenit za účelem zabránění šíření infekčního onemocnění COVID-19 uvnitř zdravotnického zařízení na vstupu do zdravotnického zařízení, nebo na jiném vhodném místě, **prostor pro provedení třídění (triáže) všech pacientů** vstupujících do zdravotnického zařízení, včetně pacientů předávaných zdravotnickou záchrannou službou,
 - b) **zpracovat metodiku**, která stanoví pravidla pro třídění pacientů z hlediska dalšího poskytování zdravotních služeb a která bude zaměřená na identifikaci pacientů s podezřením na onemocnění COVID-19 či s prokázaným onemocněním COVID-19 a dále pravidla pro poskytování zdravotních služeb těmto pacientům,
 - c) zajistit třídění (triáž) všech pacientů vstupujících do zdravotnického zařízení v souladu s touto metodikou,
 - d) vyčlenit ve zdravotnickém zařízení **prostory, které budou určeny pro poskytování zdravotních služeb pacientům s podezřením na onemocnění COVID-19 či s prokázaným onemocněním COVID-19,**
 - e) **zřídit dispečink osobních ochranných pomůcek** za účelem centrální evidence stavu jejich zásob, plánování jejich potřeby a jejich přidělování.
- **Všichni poskytovatelé akutní lůžkové péče musí:**
 - a) každý den do 10:00 hod. o každém pacientovi s onemocněním COVID-19, který byl v lůžkové péči daného poskytovatele v předchozím dni, **vyplnili a odeslali úplné hlášení „Záznam o hospitalizovaném pozitivním nálezu“** v Informačním systému infekčních nemocí (ISIN), v modulu ISIN-COVID-19- klinika, jehož správcem je Ministerstvo zdravotnictví a který je veden podle zákona č. 258/2000 Sb.,
 - b) aby stejným způsobem a stejnou cestou do jedné hodiny od výskytu každé z následujících událostí **oznámili, že přijali do péče pacienta s onemocněním COVID-19**, který je v těžkém stavu, nebo jehož zdravotní stav vyžaduje použití podpory dýchacích funkcí, nebo jehož zdravotní stav vyžaduje použití extrakorporální membránové oxygenace (ECMO),
 - c) aby stejným způsobem a stejnou cestou do jedné hodiny od výskytu každé

z následujících událostí oznámili, že **zdravotní stav pacienta s onemocněním COVID-19, kterého již měli v lůžkové péči, se změnil na těžký stav**, nebo nově vyžaduje použití podpory dýchacích funkcí, nebo nově vyžaduje použití extrakorporální membránové oxygenace (ECMO).

Co je dovoleno?

Od 16. března 2020 je umožněno, aby u **zaměstnanců nebyla potřeba provádět periodické lékařské prohlídky**.

Činnost úřadů a samospráv

Jaká jsou omezení?

Orgány veřejné moci a správní orgány v rámci všech svých pracovišť **zahájily omezený provoz vyplývající z nouzového stavu**, spočívající v:

a) omezení práce, státní služby, zejména na ty agendy, jejichž výkon musí být bezpodmínečně kontinuálně zajišťován, a to zejména k zajištění chodu veřejné správy a služeb veřejné správy v nezbytně nutném rozsahu a plnění úkolů vlády České republiky směřujících k dosažení cílů nouzového stavu; ostatní agendy se vykonávají v rozsahu, který neohrozí níže uvedená opatření nutná k ochraně zdraví státních zaměstnanců, zaměstnanců a dalších úředních osob (dále jen „zaměstnanci“),

b) omezení osobního kontaktu zaměstnanců s adresáty veřejné správy (s žadateli, s jinými účastníky správních řízení) a dalšími externími osobami (dále jen „klienti/veřejnost“) na nezbytně nutnou úroveň,

c) omezení rozsahu úředních hodin orgánů **na pondělí a středu v maximálním rozsahu tří hodin v daném dni**; o změně úředních hodin orgány vhodným způsobem informují a zveřejní je na svých úředních deskách,

d) zajišťování chodu jednotlivých útvarů orgánu vždy nejnižším možným počtem zaměstnanců přítomných na pracovišti, který je nutno zachovat pro činnost správního orgánu,

e) zajištění činnosti orgánu tak, aby případné karanténní opatření vůči části zaměstnanců neohrozilo akceschopnost orgánu (např. střídání oddělených skupin zaměstnanců orgánu, práce na dálku)

Po dobu trvání nouzového stavu se územním samosprávným celkům ukládá z důvodu omezení svobody pohybu na území České republiky **konat zasedání zastupitelstev, pouze pokud je to nezbytné** k přijetí opatření souvisejících s řešením nouzového stavu nebo ke schválení právních jednání nezbytných k dodržení termínů nebo zabránění bezprostředně hrožícím škodám. Zasedání musí být vedeno **prostředky komunikace na dálku** umožňujícími účast členů zastupitelstva na zasedání zastupitelstva v reálném čase bez jejich osobní přítomnosti, **osobní účast veřejnosti je vyloučena**.

Bezpečnost

Po dobu trvání nouzového stavu se **zakazuje příslušníkům bezpečnostních sborů vykonávat jinou výdělečnou činnost**, kterou vykonávají podle zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Vězeňské služby

Po dobu vyhlášení nouzového stavu **zakázány návštěvy obviněných ve vazební věznici, odsouzených ve výkonu trestu ve věznicích a chovanců v ústavech pro výkon zabezpečovací detence.**

[Ministerstvo spravedlnosti zavedlo řadu další řadu opatření týkajících se rezortu justice](#)